

ПРЕЭКЛАМПСИЯ ВА ГИПЕРТЕНЗИВ ҲОЛАТЛАР: ҲОМИЛАДОРЛИҚДАГИ ХАВФЛАР, ДИАГНОСТИКА ВА ДАВОЛАШ УСУЛЛАРИ

Kenjayev Yodgor Mamatqulovich,

Xudoyorova Ummulaylo Shuxrat qizi

Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti, Tibbiёт
факультети

Mavzuning dolzarbligi

Преэклампсия ҳомиладорлик давомида учрайдиган энг жиддий гипертензив ҳолатлардан бири бўлиб, она ва чақалоқ саломатлиги учун катта хавф туғдиради. Статистик маълумотларга кўра, дунёда ҳар йили **5-8%** ҳомиладор аёлларда гипертензив ҳолатлар учрайди, шундан **4.2%** ҳолатда преэклампсия аниқланади. Бу ҳолат **анорексия, буйрак етишмовчилиги, эклампсия ва перинатал ўлим хавфини оширади**. Шу сабабли, унинг эрта аниқланиши, хавф омилларини баҳолаш ва самарали даволаш усулларини ишлаб чиқиш тиббиётда долзарб вазифалардан биридир.

Tadqiqot maqsadi

- Преэклампсия ва гипертензив ҳолатларнинг патофизиологияси, асосий хавф омиллари ва оқибатларини ўрганиш.
- Ҳомиладорликда гипертензияни эрта ташхислаш ва самарали даволаш усулларини таҳлил қилиш.
- Замонавий терапия усуллари, жумладан, **магний сульфат ва антигипертензив дори воситалари** билан даволаш самарадорлигини баҳолаш.

Tadqiqot material va usullari

- **Тадқиқот тури:** Илмий адабиётлар таҳлили ва статистик маълумотлар асосида таҳлил.
- **Маълумот манбалари:** 2019-2024 йилларда чоп этилган илмий тадқиқотлар ва статистик маълумотлар.
- **Тадқиқот усуллари:**

- Илмий адабиётлар таҳлили ва мета-анализ.
- Гипертензив ҳолатлар учраш тезлиги ва уларнинг оқибатларини таҳлил қилиш.
- Преэклампсияни эрта аниқлаш бўйича халқаро стандартлар ва клиник тавсияларни ўрганиш.

Tadqiqot natijalari

Гипертензив ҳолатлар учраш тезлиги (2019-2024):

- Гестацион гипертензия – 6%
- Преэклампсия – 4.2%
- Оғир преэклампсия – 1.2%
- Хроник гипертензия – 3.5%

Даволаш самарадорлиги:

- **Магний сульфат** эклампсиянинг олдини олишда **60-70% самарали**.
- **Антигипертензив терапия (лабеталол, метилдопа)** қон босимини назорат қилишда **85% самарали**.
- **Қон босими мониторинги ва антиоксидант терапия** перинатал хавфларни камайтиришда муҳим ўрин тутади.

Xulosa

1. Преэклампсия ва гипертензив ҳолатлар ҳомиладорликдаги жиддий муаммолардан бири бўлиб, унинг эрта аниқланиши перинатал асоратларни камайтиришга ёрдам беради.
2. Гестацион гипертензия энг кўп учрайдиган ҳолат бўлиб, унинг эрта ташхиси ва даволаш чораларини кучайтириш зарур.
3. Магний сульфат терапияси ва антигипертензив воситалар билан даволаш самарадорлиги юқори эканлиги тасдиқланган.
4. Преэклампсиянинг аниқ сабаблари ва генетик омилларини чуқурроқ ўрганиш учун қўшимча тадқиқотлар зарур.